Ken pakapaka rorou e Paulo rakot
Sibu Roma

1 Eou e Paulo, ken petspets e Karisito Iesu. E
Raban a nga vile iou va ken aposol. Io, a nga
totoka iou nia vavatei ngan mi Banga Vinavatei
kovuni se Raban.
2 Ine mi Banga Vinavatei, arie ken kinubuits e
Raban ta nga tsana muomuo ngas te, ma ken sar
propet gi nga vataro simi Pakpak Leong ian ta
tamat.
3 Ma ine mi Banga Vinavatei arie surie e
Natuon. Simi tino simi pirpir, eie mi tubuon e
Davit,
4 eiekesen surie ken tino mumuerengei e Iesu
Karisito magiet Nguts, mi Moromoruo Tamat a
nga vutuir vasangan ngan mi ngeisngeis va eie e
Natuon e Raban.
5 E Raban a nga vasangan ken tentoiv seou, ma
ngan e Iesu, a nga terie seou mi tsientsang aposol
nia vateie mi kulou sibu vuna enamon kokouk
ngan mi Banga Vinavatei. A nga tsana malan ine
va gi ta mang mangaran mi asan e Iesu ma gi ta
mang vodovodon tuktuk nge vemusurie.
6 Ma enga buer enga bu meinmenigie mi kulou
ese e Raban ta nga vile gie va egie se Iesu
Karisito.

7 O vavataor rakot senga kokouk i Roma ese e
Raban ta nga tovie nga nge vile nga va enga mi
kuoluon.

Mi tentoiv ma mi molu rakot senga kovuni se
Raban e Tamagiet ma kovuni simi Nguts e Iesu
Karisito.

Ken lalaron e Paulo nia iro gie bu Roma

8 Vourvour, o vuot kalei rakot si mong Raban
simi asan e Iesu Karisito surie nga kokouk, simi
vunan man vinavatei kenga vodovodon tuktuk
a puorkan bu korot kokouk simi mangmagoso
enaenamon.
9-10 O tsatsang se Raban ngan kong tino kok-
ouk ma o vavatei ngan man Banga Vinavatei
e Natuon. Ma e Raban a telekiran va o ko
vodonomie nga i aron kong sar nono sibu ra
kokouk. Ma o no va e Raban ta sunuir nge
tsitsingie kong ka rosar nia ra iro nga.
11 O lalaron beitsak nia pare nga, terengien
va o ta mang me terie senga bu tienebeir simi
moromoruo nia vangasie nga.
12 O lalaro tsana ine nia vangasie nga si kenga
vodovodon tuktuk, ma enga buer nga ta mang
vangasie iou.
13 Bu kasiung, o lalaron va nga ta telekiran va
palan bu ra o nga roev nia nemei senga eiekesen
bu tutuir bibirit a nga mon oit nevere. O lalaro
mon meie nga, terengien va o ta mang teie kavo
mene i kotubunga nemei se Karisito, malan o ta
nga tsana i kotubuon bu vuna enamon mene.
14 E Raban a nga terie i naparimoung mi
tsientsang nia vavatei ngan mi Banga Vinavatei
sibu Grik ma segie kap va bu Grik, ma simi kulou
sievei ma sibu be.
15 Arie mi vunan o lalaron beitsak buer nia me
vavatei senga ese nga ta mon i Roma.

16 O kap mangmangarien mi Banga Vinavatei,
simi vunan eie mi ngesengesien e Raban nia
vatoa mi kulou kokouk ese gi ta vodovodon
tuktuk sien, vourvour, bu Iuda ma i muir bu
Kibang.
17 Ine mi Banga Vinavatei a vasangan va mi
vodovodon tuktuk mo eie mi rosar nia tsorubeit
duis i matan e Raban, malan mi Pakpak Leong ta
pevien, “Mi kulou ian gi ta duis i matan e Raban,
gi ta tino ngan mi vodovodon tuktuk.”

Ken aor rarap e Raban rakot simi kulou kokouk

18 Kovuni simi rangit, e Raban a nga vasangan
ken aor rarap veie bu sinavei kokouk simi kap
mangaran e Raban ma bu tsaka sinavei simi
kulou gi ta ko vara sasavoir ngan mi tuktuk ngan
kegi sar tsaka sinavei.
19 Mi kulou gi te nga katsep simi sana gi ta
nga oit nia telekiran surie e Raban, simi vunan e
Raban ngas te a te nga vakatsepa segie.
20 Mi ngesengesien e Raban ian ta kap man ka
votovoto ma bu kepineits gi ta vara tuktuk ngan
va eie mi Raban, bu katsomat gi kap oit nia pare.
Eiekesen, vakaek simi vinagoso, mi kulou gi nga
oit nia deng kielala vititirie ian bu kepineits si
ken vinagoso e Raban. Arie mi vunan mi kulou gi
kap suvu nama nia tuir bibirit va gi kap telekiran
e Raban.
21 Misasien gi ta telekiran e Raban, gi kap
mangaran e Raban, ma gi kap vuot kalei sien, ma
bu vinavinadodogie a sasavoir mo, ma bu arogie
ian ta be a vous ngan mi ngingi.

1:17 HAB 2:4

22 Gi si vodon va gi sievei eiekesen gi be.
23 Gi nga purusie man matvinavaso e Raban
ese ta kap oit nia oiv, ma gi nga tsana nge
rangarie mi patsapatsan mi mene ese va ta oiv,
meie buer bu ma, bu vinavinar kaek voveit, ma
bu vinavinar gi ta dodoil simi kaber.

24 Io, e Raban a nga tsupuk rivie gie ine mi
kulou va gi ta vemusurie kegi sar lalaron sibu
arogie nia tsana mi sinavei tetteririv. Ma kegi
sar lalaron a nga teie gie nia tsana mi tsienakor
ngan bu kurikurigie meie bu mei ka ie.
25 Gi nga verikulie mi tuktuk se Raban ngan
mi binit, ma gi nga rangarie bu kepineits simi
vinagoso, ma a kap va mi Raban ese ta nga
vogosongie gie. Eiekesen mi kulou gi ta ngas
puongan e Raban sibu ra bu ra, Amen.

26 Arie mi vunan, e Raban a nga tsupuk rivie
gie va gi ta vemusurie kegi sar tsaka lalaron ian
ta nga teie teir mienengeir segie. Mi langei gi kap
nga lalaro vemusurie mi sinavei duis nia mutur
meie mi ka eiekesen gi si nga mutur meie bu
turagie vevien.
27 Simi rosar kes mo, mi kulou gi nga sorveke-
nan mi sinavei duis nia mutur meie mi vevien,
ma gi nga dirka nia mutur meie bu turagie ka.
Mi kulou gi nga tsana bu sinavei ta teie teir
mienengeir meie bu turagie ka, ma egie kesegie
gi te nga kapie mi vuovan bu tsaka sinavigie.

28 Ma gi nga vodon sasavoir nia telekiran e
Raban va eie ese, io, a nga tsupuk rivie gie va bu
tsaka vinavinadodogie ta vuortie gie nia tsana bu
suasuada sinavei gi ta kap duis.

29 Gi vous ngan bu suasuada tsaka sinavei, mi
sinavei nia tsak ngan bu mei mene, mi sinavei
nia ngaguo, ma mi sinavei nia karto bu mei
mene. Ma gi vous ngan mi sinavei nia aroie, mi
sinavei nia ken mene, mi sinavei nia veveken, mi
sinavei nia bitbit, ma mi sinavei nia oengoeng
tsak. Ma gi ngungu lili nge meon.
30 Ma gi karto e Raban, gi vepupuris nge gie
kesegie, gi vakam nge kakaleong, gi vabatie bu
tsaka sinavei vour, ma gi rong tsak sibu tam ma
bu kien.
31 Gi kap suvu banga vienviendon, kegi sar
nama a gov, gi kap totoiv, ma gi kap aor kalei
ngan bu mei mene.
32 Gi telekiran va ken vinuor e Raban a pevien
va egie ese gi ta pupua ine bu suada sinavei, gi ta
masen. Eiekesen gi ngas ko munu tsana malan
ine, ma gi resmatan egie buer gi ta pupua ine bu
suada sinavei.

2

Ken sinavei duis nia vuor e Raban

1 Io, enga kokouk ese nga ta vuortie bu mei
mene, ta kap kenga ka nama nia tuir bibirit. Sien
nga ta vuortie bu mei mene, nga votorosie enga
kesenga, simi vunan enga buer nga tsana ian bu
suada kepineits.
2 Giet telekiran va e Raban ta vuortie mi kulou
gi ta tsana ian bu suada kepineits vemusurie mi
tuktuk.
3 Io, sien va e vuortie gie eiekesen evoi kese e
tsana ian bu suada kepineits, madar! e si vodon
va e ta oit nia vingan ken vinatoreis e Raban?

4 E Raban a ko munu kalei nge no, ma a
ko munu por vururutie ken vinatoreis, ma a
ko munu onvidit, eiekesen e mekitsan ine ken
kienelei. Vasa, e kap telekiran va ine ken kienelei
e Raban a teir kientsep sevoi nia vodon vuris?
5 Eiekesen, surie ke aor teng ma ke menereis
nia vodon vuris, e toungan ma aor rarap kese
rosie mi ra va e Raban ta vasangan sien ken aor
rarap meie ken sinavei duis nia vuor.
6 E Raban ta so vorie gie vaotie misa egie keskes
gi ta nga tsana.
7 Sibu mei gi ta vengeis nia tsana mi kienelei
nge nesie mi tietienengei, mi asna ma mi tino ian
ta kap tsereiv, e Raban ta so terie segie mi tino
rovoriu.
8 Eiekesen segie ese gi ta vodon veleongtie
egie kesegie mo ma gi ta purusie mi tuktuk nge
vemusurie mi sinavei ta kap duis, e Raban ta so
poek soan ken pientseir ma ken aor rarap veie
gie.
9 Mi putu leong ma mi tsienakor leong ta
monongie bu mei kokouk ese gi ta tsana mi
sinavei tsokor; vourvour sibu Iuda ma i muir
sibu Kibang.
10 Eiekesen mi tietienengei, mi asna ma mi
molu ta rakot segie ese gi ta tsana mi kienelei;
vourvour sibu Iuda ma i muir sibu Kibang.
11 Simi vunan si ken baidendeng e Raban, mi
kulou kokouk gi venvenioit mo.
12 Egie kokouk gi ta kap telekiran mi Vinuor se
Raban, ma gi tsana mi sinavei tsokor, gi ta tsereiv
misasien gi ta kap telekiran mi Vinuor. Ma egie

2:6 PSA 62:12; PRO 24:12

kokouk gi ta mon i pakien mi Vinuor nge tsana
mi sinavei tsokor, mi Vinuor ngas te ta vuortie
gie.
13 Simi vunan a kap va egie ese gi ta rongomie
mi Vinuor, egie bu ka duis i matan e Raban,
eiekesen egie ese gi ta vemusurie, gi ta vuotongie
gie va egie bu ka duis i matan e Raban.
14 Bu Kibang gi kap suvuon mi Vinuor. Sien va
mi vinavinadodogie ta vuortie gie nia tsana mi
sana ta mon simi Vinuor, ine a me tsorubeit kegi
sar vinuor misasien gi ta kap suvuon mi Vinuor.
15 Ine a vasangan va mi sana mi Vinuor ta
lalaron a mon sibu arogie, ma kegi baivinakier
a vara tuktuk ngan ine. Arie mi vunan kegi
sar vienviendon a vutuir vasangan va kegi sar
tsientsang a kalei o, a tsak.
16 Mi ra ta beit va e Raban, ngan e Iesu Karisito,
ta vuortie bu vienviendon kokoiv simi kulou,
malan kong vinavatei ta vokokotie.

Bu Iuda ma mi Vinuor

17 Evoi e pevien va evoi mi Iuda, ma e voturie
ke tino i popon mi Vinuor ma e vakam ngan ke
banga mienagos meie e Raban.
18 Ma e telekiran ken lalaron e Raban nge resen
mi sana ta duis simi vunan mi Vinuor a vasangan
sevoi.
19 E vodon tuktuk va evoi magi muomuo bu
kael, ma kegi berber egie ese gi ta mon simi
ngingi.
20 Ma e vodon va e oit nia votovongie bu
be, nge vavasengei sibu natu madar simi vunan
e katsep simi Vinuor ian ta vous ngan mi
teletelekirei ma mi tuktuk.

21 Io, e ko vavasengei sibu mei mene. Surie
misa e ta kap vavasengei sevoi kese? E ko vavatei
va kian mi puer. Surie misa e ta puer?
22 E ko pevien simi kulou va kian mi rei puer.
Ma surie misa e ta rei puer? E ko karto bu raban
bitbit. Ma surie misa e ta pure kegi sar vonuo
rengeir?
23 E ko vakam ngan ken Vinuor e Raban.
Surie misa e ta but vuturungie ken Vinuor nge
vamangarie e Raban?
24 Mi Pakpak Leong a pevien, “Surie nga mo,
bu Kibang gi oeng balapoik ngan e Raban.”
25 Mi vinavaroup eie mi kepineits kalei sien va
e ta vemusurie mi Vinuor, eiekesen sien va e ta
but vuturungie mi Vinuor, e tate tsorubeit mi ka
kap vavavaroup.
26 Sien va mi kulou kap vavavaroup, gi ve-
musurie mi Vinuor, vasa, a kap oit nia vuotongie
gie va egie mi kulou vavavaroup?
27 Sien va mi ka kap vavavaroup, a vemusurie
mi Vinuor, vasa, a kap oit nia vuortie no? E
nga suvuon mi vinavataor simi vinuor ma mi
vinavaroup eiekesen e nga but vuturungie mi
Vinuor.
28 Simi tino evoi mi Iuda ma e suvu vinavaroup
simi pirpir eiekesen ine a kap tsana no va evoi
mi Iuda tuktuk.
29 Eiekesen mi ka mi aron ta duis i matan e Ra-
ban, arie eie mi Iuda tuktuk. Ma mi vinavaroup
a kap va mi vinavaroup simi pirpir eiekesen
arie mi vurise tino ian mi Moromoruo Tamat ta
vabatie, ma a kap va surie mi vinavataor simi

2:24 ISA 52:5; EZK 36:22

Vinuor. Ma kegi tietienengei ine mi suada mei a kuvu se Raban, kap va kuvu simi kulou.

3

E Raban a ko tuktuk simi namanien

1 Mi sana kienlei bu Iuda gi suvuon? O, man sana kienlei mi vinavaroup?
2 A palan man sar kienlei sibu rosar kokouk! Vourvour, e Raban a nga terie mi namanien i naparimagie bu Iuda.
3 A tuktuk, bu mei mene segie gi kap nga tuktuk nia vemusurie. Ma vasa te, ine mi sinavigie a vara sasavoir ngan mi sinavien e Raban va a kap tuktuk simi namanien?
4 A kap rovoriu! Mi kulou kokouk gi ko bit, eiekesen e Raban a ko tuktuk. Mi Pakpak Leong a pevien,

"Mi kulou gi ta telekiran va ke nama a duis
ma sien e ta tuir simi vinuor, e ta tseipt-
seiprio."

5 Eiekesen sien va kegiet sinavei tsokor, a vutuir vasangan ken sinavei duis e Raban, vasa giet ta pevien? Vasa, e Raban a kap duis sien ta poek soan ken aor rarap veie giet? (O vakokoit vemusurie mo mi vienviendon simi kulou.)
6 A kap rovoriu! Sien va ta malan, e Raban vasa ta vuortie venengan mi mangmagoso enae-namon?
7 Bu mei mene gi ta oit nia pevien, "Sien va kong nama binit a vara mata tietienengei ngan

3:4 PSA 51:4

ken nama tuktuk e Raban, surie misa a ngas
vuortie iou va eou mi ka tsokor?”
8 Sien va gi ta vemusurie ine bu suada vien-
viendon, gi ta oit nia pevien, “Giet ta tsana
mi tsienakor, terengien va mi kienelei ta mang
beit.” Ma mi kulou gi oeng vatsakatie gei va
gei vokokotie ine mi nama. Eiekesen egie ese
gi ta vokokotie ine mi nama, gi ta so suvuon mi
vinatoreis.

A kap ka mene a duis i matan e Raban

9 Vasa giet ta pevien? Egiet bu Iuda, giet kalei
rovoriu rio bu Kibang? A kap rovoriu! Giet
te vakokoit katsep va bu Iuda ma bu Kibang
egie kokouk gi mon i pakien mi ngesengesien mi
sinavei tsokor.
10 Malan mi Pakpak Leong ta pevien,

“A kap ka mene a duis i matan e Raban, a kap
ka mei kes.
11 A kap ka mene a katsep se Raban,
a kap ka mene a nesie e Raban.
12 Mi kulou kokouk gi te nga veis sorvekenan e
Raban,
egie kokouk gi te tsorubeit sasavoir.
A kap ka mene a tsana mi kienelei,
a kap ka mei kes.”
13 “Bu ngutsugie a malan mi monmon ian ta
katsep.
Bu karamegie a vous ngan mi binit.”
“Bu tinumbu tsotsoi a mon sibu ngutsugie.”
14 “Bu ngutsugie a vous ngan bu namani
sinubirei ma bu namani oengoeng tsak.”

3:10 PSA 14:1-3; PSA 53:1-3

15 “Bu kamegie a lalapus nia kenvamate bu mene.
16 Gi veis nge terie mi bienabas ma mi masitinoiv sibu korot kokouk gi ta vesingie.
17 Ma gi kap telekiran mi rosaran mi molu.”
18 “Gi kap ko motovan e Raban.”

19 Ma giet telekiran va misa mi Vinuor ta pengan, a vokokotie gie ese gi ta mon i pakien mi Vinuor, terengien va ta mang vabongo gie mi kulou kokouk, ma mi mangmagoso enaenamon kokouk gi ta mang tuir simi vinuor se Raban.
20 Simi vunan kap ka mene ta tsorubeit duis i matan e Raban ngan mi sinavei nia vemusurie mi Vinuor. Eiekesen mi tsinatsangan mi Vinuor, a me vakatsepa misa mi sinavei tsokor.

Mi rosar nia tsorubeit duis i matan e Raban

21 Eiekesen mi rosar nia tsorubeit duis i matan e Raban a te tsorubeit vasvas. Ine mi rosar a kap vunan sibu Vinuor, eiekesen mi Vinuor ma bu propet gi vakokoit vasangan ine mi rosar.
22 Mi kulou kokouk gi tsorubeit duis i matan e Raban surie kegi vodovodon tuktuk se Iesu Karisito. Si ken baidendeng e Raban, bu mei kokouk gi venvenioit.
23 Mi kulou kokouk gi te nga tsana mi sinavei tsokor ma kegi tino a kap oit nia vasangan man matvinavaso e Raban.
24 Eiekesen gi oit nia tsorubeit duis i matan e Raban ngan ken tentoiv ian ta teir tuvuon ngan. Io, gi oit nia tsorubeit duis simi vunan e Karisito

---

3:18 PSA 36:1

Iesu a nga vara ketseketseng nge gie simi sinavei
tsokor.
25 E Raban a nga turan e Iesu va ta nga
tsorubeit va eie mi tienebeir ni varam terengien
va mi kulou gi ta mang suvuon mi vodon ririv
si kegi sar sinavei tsokor surie kegi vodovodon
tuktuk. E Raban a nga tsana ine nia vasangan
va eie a duis simi vunan a nga onvidit nge por
vururutie ken aor rarap veie kegi sar sinavei
tsokor mi kulou gi ta nga mon muomuo.
26 Ine sibu ra, e Raban a vasangan va eie a
duis sien ta vuotongie mi kulou tsokor va egie mi
kulou duis surie kegi vodovodon tuktuk se Iesu.

27 Io, mi sana kepineits giet ta oit nia vakam
ngan? A kap ka kepineits. Vasa, a oit va giet ta
tsorubeit duis ngan mi sinavei nia vemusurie mi
vinuor? A kap oit, eiekesen ngan mi vodovodon
tuktuk mo.
28 Giet tuir simi vienviendon va mi kulou
gi ta tsorubeit duis i matan e Raban ngan mi
vodovodon tuktuk, a kap va ngan mi sinavei nia
vemusurie mi vinuor.
29 Vasa, e Raban eie magi Raban mo bu Iuda,
ma a kap va magi Raban bu Kibang? A kap, eie
magi Raban buer bu Kibang.
30 Io, a kes mo mi Raban. Misasien va mi
mei vavavaroup o, kap vavavaroup, e Raban ta
vuotongie guor va eguor ba ka duis surie keguor
vodovodon tuktuk.
31 Vasa, ine mi vodovodon tuktuk a me vara
sasavoir ngan mi vinuor? A kap rovoriu! Eieke-
sen giet vangasie mi vinuor.

4

Ken vodovodon tuktuk e Abaraam

1 Giet ta vakokoit surie mi sana e Abaraam
e tubugiet ta nga vorotan simi tsinatsangan mi
vodovodon tuktuk.
2 Sien va e Abaraam a nga tsorubeit duis i
matan e Raban ngan mi sinavei nia vemusurie
mi vinuor, va a nga suvuon ka kepineits nia
vakam ngan i matan mi kulou, ma a kap va i
matan e Raban.
3 Mi Pakpak Leong a pevien, “E Abaraam a nga
vodovodon tuktuk se Raban, io, e Raban a nga
vuotongie va eie mi ka duis.”
4 Io, sien va ka mei ta tsatsang surie lakep,
ken voirvoir a kap va mi tienebeir eiekesen mi
voirvoir nian ken bieneroik.
5 Sien va ka mei ta kap tsatsang nia tsorubeit
duis eiekesen a vodovodon tuktuk se Raban,
ine mi mei ta tsorubeit duis i matan e Raban
surie ken vodovodon tuktuk, simi vunan e Raban
a vuotongie mi ka tsokor va eie mi ka duis
vemusurie ken vodovodon tuktuk.
6 E Davit buer a nga vakokoit surie man
vavatamaes mi ka ese e Raban ta nga vuotongie
va eie mi ka duis misasien a kap nga tsana ka
kepineits nia suvuon mi vavatamaes.

7 “Mi nires leong segie
ese e Raban ta nga vodon rivie
nge puonongie kegi sar sinavei tsokor.
8 Mi nires leong seie

4:3 GEN 15:6

ese mi Nguts ta kap ba buer tsekerie ken sar
tsaka sinavei."

9 Ine mi vavatamaes arie segie mi kulou
vavavaroup mo? O, segie buer mi kulou kap
vavavaroup? Giet ko pevien, "E Raban a nga
vuotongie e Abaraam va eie mi ka duis surie ken
vodovodon tuktuk."
10 Sisa ine mi kepineits a nga tsorubeit? A nga
tsorubeit i murien ken vinavaroup, o, i muan? A
kap nga tsorubeit i murien eiekesen i muan ken
vinavaroup!
11 E Abaraam a nga muna tsorubeit duis surie
ken vodovodon tuktuk sien ta kap ngas nga
por vinavaroup. Io, a nga por vinavaroup nia
tourtelekiran va eie mi ka duis. Surie ine,
e Abaraam a nga tsorubeit va eie e tamagie
mi kulou ese gi tate tsorubeit duis surie kegi
vodovodon tuktuk se Raban misasien gi ta kap
nga por vinavaroup.
12 Ma e Abaraam eie e taman buer mi kulou
vavavaroup gi ta tino vemusurie mi vienesien mi
vodovodon tuktuk ian e tamagiet e Abaraam ta
nga suvuon i muan ta nga por vinavaroup.
13 E Raban a nga terie ken kinubuits se
Abaraam ma simi tubuon va ta nga terie mi
mangmagoso enaenamon segie. Ine mi kinubuits
a kap nga vunan simi vinuor, eiekesen a nga
vunan simi vodovodon tuktuk ian ta nga tsana
va e Abaraam eie mi ka duis.
14 Sien va e Raban a nga terie ken kinubuits
se Abaraam ma simi tubuon surie va gi ta nga

4:8 PSA 32:1,2 **4:11** GEN 17:10 **4:13** GEN 17:4-6; 22:17,18

vemusurie mi Vinuor, mi vodovodon tuktuk ma
ine mi kinubuits va guor sasavoir.
15 Mi Vinuor a teie terie ken aor rarap e Raban.
Sien va a kap ka vinuor, va a kap ka kepineits nia
rong tsak sien.
16 Io, e Raban a terie ken kinubuits surie mi
vodovodon tuktuk mo. A nga teir tuvuon ngan
ine mi kinubuits va mi tubuon kokouk gi ta
ba so suvuon. Ma ine mi kinubuits a kap va
simi tubuon e Abaraam mo ese gi ta suvuon mi
Vinuor, eiekesen segie buer ese gi ta vemusurie
mi vienesien ken vodovodon tuktuk e Abaraam.
E Abaraam eie e tamagiet kokouk,
17 malan mi Pakpak Leong ta pevien, “O te
nga tsana no va evoi e taman bu vuna enamon
palan.” Io, e Abaraam eie e tamagiet i matan
e Raban simi vunan a nga vodovodon tuktuk se
Raban ese ta vatoa bu miensei nge vabatie misa
ta kap ngas nga mon.
18 Misasien a mavev nia vodovodon rorrois
surie ine mi nama, e Abaraam a nga vodovodon
tuktuk ma a nga tsorubeit e tamagie bu vuna
enamon palan vemusurie mi vinavataor simi
Pakpak Leong ta pevien, “Mi tubu gi ta palan
beitsak.”
19 Ken vodovodon tuktuk e Abaraam a kap nga
meur, misasien eie tate nga komois tsokor te ma
ken sar avareit a te nga oit mi sinangavur kes
koboit (100) ma e Sera, ken vevien a kap nga
porpor madar.
20 Io, e Abaraam a kap nga tsupuk rivie ken
vodovodon tuktuk si ken kinubuits e Raban

4:17 GEN 17:5 **4:18** GEN 15:5

eiekesen ken vodovodon tuktuk a nga to nge
ngeisngeis ma a nga terie mi tietienengei se
Raban.
21 Eie a nga telekiran tuktuk va e Raban a nga
oit nia tsang vaotie misa ta nga kukubuits ngan.
22 Arie mi vunan, e Raban a nga vuotongie
va eie mi ka duis, malan gi te nga vataro simi
Pakpak leong.
23 Io, ine mi vinavataor, a kap va nian mo e
Abaraam,
24 eiekesen nia giet kokouk buer, surie e Raban
ta so vuotongie giet va egiet mi kulou duis simi
vunan giet vodovodon tuktuk seie ese ta nga
vatoa e Iesu magiet Nguts simi miensei.
25 E Raban a nga terie e Iesu va ta nga maet
surie kegiet sar sinavei tsokor, ma a nga vatoa
simi miensei terengien va giet ta mang tsorubeit
duis i matan.

5

Mi molu ma mi nires

1 Io, sien giet tate nga tsorubeit duis i matan
e Raban ngan kegiet vodovodon tuktuk, giet te
me suvuon mi molu meie e Raban surie mi sana
magiet Nguts e Iesu Karisito ta nga tsana.
2 Surie kegiet vodovodon tuktuk se Iesu
Karisito, e Raban a nga tengeip vurukude giet
ngan e Iesu Karisito i aron ken tentoiv ivie ine
giet tate mon sien. Ma giet res simi vunan giet
suvu vodovodon rorrois va e Raban ta so vosonie
giet ngan man matvinavaso.

4:25 ISA 53:4,5

3 Ma buer giet res i aron bu vinekikin, simi
vunan giet telekiran va ine bu vinekikin a
varatsangie giet nia onvidit.
4 Ine mi sinavei nia onvidit a vabatie mi sinavei
nia tseiptseiprio bu suada vinekikin ma ine mi
sinavei a vabatie mi vodovodon rorrois surie mi
vavato.
5 Ma ine mi vodovodon rorrois, a kap oit nia
vara aor tsak nge giet, simi vunan e Raban a nga
terie mi Moromoruo Tamat segiet ma a te me
poek soan ken tentoiv sibu arogiet.

6 Sien giet ta kap ngas nga suvu ngeisngeis, e
Karisito a nga me maet surie giet ese giet ta kap
mangaran e Raban simi keipkepide ra duis ngas
te e Raban ta nga totoka terie.
7 A ngeisngeis beitsak va ka mei ta maet ken ka
mei duis. Tavakier ka mei nieng vede a oit nia
maet ken ka banga mene.
8 Eiekesen e Raban a nga vasangan ken tentoiv
nemei segiet, io, sien giet ta ngas nga tino simi
sinavei tsokor, e Karisito a nga me maet surie
giet.

9 Giet te me tsorubeit duis i matan e Raban
ngan mi daran e Iesu. Ma ine, a tuktuk rovoriu
va ta so vatoa giet sorvekenan ken aor rarap e
Raban!
10 Sien giet ta ngas nga matakorot veie e Raban,
ken miensei e Natuon a nga tsana giet va giet ta
vedeng meie. Io, ine, giet te me baser palapalan
meie e Raban, ma a tuktuk rovoriu, e Raban ta
ba vatoa giet ngan ken tino e Natuon!
11 A kap va arie mo ian, eiekesen giet resmatan
buer surie mi sana e Raban ta nga tsana ngan

magiet Nguts e Iesu Karisito ese ta nga votsokote giet meie e Raban va giet tate me baser palapalan meie.

E Adam ma e Karisito

12 Io, mi sinavei tsokor a nga rubukien simi mangmagoso enaenamon surie mo mi ka kes, ma mi sinavei tsokor a nga me terie mi miensei. Io, mi miensei a nga beit simi kulou kokouk simi vunan egie kokouk gi te nga tsana mi sinavei tsokor.
13 Misasien mi Vinuor ta kap ngas nga beit, mi sinavei tsokor a te nga mon simi mangmagoso enaenamon. Eiekesen kap man ka vinatoreis mi sinavei tsokor simi vunan mi vinuor a kap nga mon.
14 Eiekesen vakaek sibu ra se Adam beit sibu ra se Moses, mi miensei a nga vuortie mi kulou kokouk, misasien gi ta kap nga tsana buer mi sinavei tsokor malan e Adam ta nga tsana. Ken tino e Adam eie a pua ken tino eie ese va ta ba nga beit.
15 Eiekesen mi tienebeir kuvu se Raban a kekineits sorvekenan ken bienebeir e Adam. Ken bienebeir ian mi ka kes a nga teie terie mi miensei sibu mei palan. Ma ine, a tuktuk rovoriu va ken tentoiv e Raban ma ken tienebeir ian ta nga nemei surie ken tentoiv mi ka kes, e Iesu Karisito, ta pusa mi kulou palan!
16 Ma ken tienebeir e Raban a kekineits sorvekenan mi vuovuan ken bienebeir e Adam. Ken ni vuor e Raban a nga terie mi vinatoreis surie mo mi bienebeir kes, eiekesen ken tienebeir e Raban a me tsana va mi kulou gi ta tsorubeit duis misasien bu bienebeir a palan.

17 Mi miensei a nga vuortie mi kulou kokouk
surie ken bienebeir mi ka kes. Ma ine, a tuktuk
rovoriu va egie ese gi ta vous ngan ken tentoiv
e Raban ma egie ese e Raban ta tsana va gi
ta tsorubeit duis, gi ta to nge tseiptseiprio bu
sinavei tsokor surie mi sana mi Ka kes e Iesu
Karisito ta nga tsana.
18 Io, mi tsinatsangan mi bienebeir kes, a
nga teie terie mi vinatoreis simi kulou kokouk.
Eiekesen mi tsinatsangan mi sinavei duis kes, a
nga tsana va mi kulou gi ta tsorubeit duis i matan
e Raban nge terie mi tino simi kulou kokouk.
19 Palan bu mene gi nga tsorubeit bu ka tsokor
surie ken sinavei rong tsak mi ka kes. Eiekesen
palan bu mene gi ta so tsorubeit bu ka duis i
matan e Raban surie ken sinavei nia rorong kalei
mi Ka kes.
20 Mi Vinuor a nga beit va ta mang vasangan
vasa a leong ven mi sinavei tsokor. Eiekesen, ivie
mi sinavei tsokor ta vous en, ken tentoiv e Raban
ta leong rio ngas te.
21 Io, mi sinavei tsokor a nga vuortie mi kulou
ngan mi miensei. Eiekesen, ken tentoiv e Raban
a vuor nia tsana va gi ta tsorubeit duis surie mi
sana e Iesu Karisito magiet Nguts tate nga tsana.
Arie mi vunan giet ta so suvuon mi tino rovoriu.

6

Mi ngesengesien mi miensei a te nga tsereiv

1 Vasa giet ta oit nia pevien? Giet ta munu
tsana mi sinavei tsokor terengien va mi tentoiv
ta mang leong?

2 A kap rovoriu! Giet te nga maet sorvekenan
mi sinavei tsokor, ma surie misa va giet tate buer
tino vemusurie?
3 Nga telekiran va egiet kokouk giet te nga por
sinusuruiv nia mesei meie e Karisito Iesu, simi
ra giet tate nga por sinusuruiv nia tsok meie.
4 Sien giet ta nga por sinusuruiv, giet te nga
maet ma gi te nga puonongie giet meie e Karisito,
terengien va giet ta mang suvuon mi tino vour
malan mo mi Tam ta nga vatoa e Karisito simi
miensei ngan mi ngesengesien ian ta tsiroup.
5 Sien va giet tate nga tsok se Karisito si ken
miensei, giet ta so to muerengei malan eie ta nga
to muerengei.
6 Giet te telekiran va kegiet sinavei kebeir ni
tino a te nga tekiu meie e Karisito simi koitskoits
nia vaton mi ngesengesien mi sinavei tsokor si
kegiet tino ma giet ta kap ba buer tsorubeit
petspets simi sinavei tsokor.
7 Simi vunan egie ese gi tate nga maet, gi te
ketseketseng simi sinavei tsokor.
8 Io, simi vunan giet te nga maet meie e
Karisito, giet vodovodon tuktuk va giet ta ba so
to meie.
9 Giet telekiran va e Karisito ta kap ba buer
maet simi vunan a te nga to muerengei simi
miensei. Ma mi miensei a kap ba buer oit nia
vuortie.
10 Sien e Karisito ta nga maet, a nga maet vekes
surie bu sinavei tsokor kokouk te. Eiekesen, mi
tino ta tino ngan, a tino pats meie ngan e Raban.
11 Simi rosar kes mo, nga ta ngas vodon surie
nga kesenga va nga te maet sorvekenan mi

sinavei tsokor, eiekesen, ine, nga te me tino pats
meie e Raban simi vunan nga te tsok se Karisito
Iesu.
12 Io, kian va nga ta sunuir va mi sinavei tsokor
ta vuortie mi kurikuringa, ma kian va nga ta tor
vemusurie mi lalaron simi pirpir.
13 Kian va nga ta sunuir va ka karton mi
kurikuringa ta tsana mi sinavei tsokor malan
bu kepineits tsatsatsang nia tsana bu sinavei
ian ta kap duis. Eiekesen nga ta ngas terie
bu kurikuringa se Raban malan mi ka ta tino
muerengei simi miensei ma nga ta ngas terie
bu karton mi kurikuringa se Raban malan bu
kepineits tsatsatsang nia tsana mi sinavei ian ta
duis.
14 Kian va nga ta sunuir va mi sinavei tsokor
ta vuortie nga simi vunan nga kap mon i pakien
mi vinuor eiekesen i pakien mi tentoiv.

Mi petspets simi sinavei duis

15 Io, giet kap mon i pakien mi vinuor eiekesen
i pakien mi tentoiv. Ma vasa, a kalei va giet ta
tsana mi sinavei tsokor? A kap rovoriu!
16 Nga telekiran va nga ta tsorubeit petspets
simi mei ese nga ta sunuir nia rorong sien. Nga
oit nia sunuir nia rorong simi sinavei tsokor ian
ta teie terie mi miensei. O, nga oit nia sunuir nia
rorong se Raban ese ta tsana va nga ta tsorubeit
duis.
17 Eiekesen o vuot kalei se Raban. Vourvour
nga te nga petspets simi sinavei tsokor, eiekesen
ine, ngan bu aronga kokouk, nga te vemusurie bu
vinasengei e Raban ta nga terie i naparimanga.

18 E Raban a nga vara ketseketseng nge
nga sorvekenan mi sinavei tsokor, ma nga te
tsorubeit petspets simi sinavei duis e Raban ta
resen.
19 O vokokotie ine bu suada nama puppuo
vemusurie kegiet mienagos ine sibu ra simi vu-
nan bu vinavinadodonga a poitpoit. Vourvour,
nga nga sunuir va bu karton mi kurikuringa
ta tsorubeit petspets simi sinavei tetteririv ma
simi sinavei nia but vuturungie mi vinuor.
Eiekesen ine, nga ta ngas sunuir va bu kar-
ton mi kurikuringa ta tsorubeit petspets simi
sinavei duis terengien va kenga sar tino ta mang
tsorubeit tamat.
20 Sien nga ta nga mon petspets simi sinavei
tsokor, nga kap nga suvuon kenga ka baitutuir
nia tsana mi sana e Raban ta resen.
21 Mi sana kienelei nga nga suvuon sibu
kepineits nga ta nga ko tsana? Ian bu kepineits
nga ta nga ko tsana, gi teie teir mienengeir, ma
bu vuovuan ian bu kepineits arie mi miensei!
22 Eiekesen, ine, nga te ketseketseng sorveke-
nan mi sinavei tsokor nge tsorubeit petspets se
Raban. Ma ine mi suada mienagos, ta vara tamat
nge nga. Ma mi vuovan arie mi tino rovoriu.
23 Man voirvoir mi sinavei tsokor eie mi mien-
sei mo, eiekesen mi tienebeir kovuni se Raban
eie mi tino rovoriu ian ta vunan se Karisito Iesu
magiet Nguts.

7

Mi nama puppuo simi mienagos ni rei

1 Bu kasiung, nga te telekire vititirie surie mi
vinuor va mi vinuor a oit nia vuortie mi kulou
sien gi ta ngas to.
2 O ta pua malan ine, mi vevien rei eie a mon
i pakien ken labeit vemusurie mi vinuor simi
mienagos ni rei, eiekesen, sien va ken labeit
a maet, eie a te ketseketseng simi vinuor simi
mienagos ni rei.
3 Io, sien va ken labeit a ngas to ma eie a te buer
reie ka ka mene, ine mi vevien a tsana mi sinavei
ni rei puer, eiekesen sien va ken labeit a te maet,
ine mi vevien a te ketseketseng simi vinuor simi
mienagos ni rei, ma sien va a te buer reie ka ka
mene, eie a kap tsana mi sinavei ni rei puer.
4 Io, bu kasiung, enga buer nga te nga maet
simi vinuor simi vunan enga bu karton mi
kurikurien e Karisito. Ma enga seie ese ian ta
nga to muerengei simi miensei. Surie ine, nga oit
nia vabatie mi banga sinavinga rakot se Raban.
5 Sien giet ta nga tino vemusurie mi lalaron
simi pirpir, mi Vinuor a nga tsuok voturie bu
tsaka lalaron. Ma ian bu tsaka lalaron, gi nga
tsatsang sibu karton mi kurikurigiet nia vabatie
mi vuovuo ian va ta teie terie mi miensei.
6 Eiekesen ine, giet te ketseketseng simi Vinuor
simi vunan giet te nga maet sorvekenan bu
kepineits ian ta nga ko visie giet. Ma giet te
oit nia tsatsang vemusurie mi rosaran vour mi
Moromoruo, ma a kap va mi rosaran kebeir mi
vinavataor simi Vinuor.

Mi vinevineken meie mi sinavei tsokor

7 Ma vasa giet ta oit nia pevien? Mi vinuor eie
mi sinavei tsokor? A kap rovoriu! A tuktuk, sien

va a kap ka vinuor, va o kap nga oit nia telekiran
mi sinavei tsokor. O kap nga oit nia telekiran va
misa mi sinavei nia aroie sien va mi vinuor a kap
nga pevien, “Kian va e ta aroie.”
8 Eiekesen mi sinavei tsokor a nga tsatsang
i aron ine mi vuna vinuor nge vakinebatie bu
suasuada sinavei nia aroie i aroung. Sien va kap
ka vinuor, mi sinavei tsokor a te mesei.
9 Sien o ta kap ngas nga telekiran mi Vinuor, o
nga to. Eiekesen sien mi vuna vinuor ta nga beit,
mi sinavei tsokor a nga to ma o te nga maet.
10 O nga vodon va mi vuna vinuor ta me terie
mi tino, eiekesen a si nga me terie mi miensei
seou.
11 Mi sinavei tsokor a nga me tsatsang ka i aron
mi vuna vinuor nge bitie iou ma ngan mi vuna
vinuor a nga kenvamate iou.
12 Io, mi Vinuor a tamat, ma mi vuna vinuor a
tamat ma a duis nge kalei.
13 Vasa, ian mi kepineits ta kalei a vabatie
mi miensei seou? A kap rovoriu! Eiekesen mi
sinavei tsokor a tsatsang ka i aron mi sana ta
kalei nge vabatie mi miensei seou, terengien va
mi sinavei tsokor ta mang tsorubeit vasvas va
eie ngas mi sinavei tsokor. Io, mi tsinatsangan
mi vuna vinuor a te me vasange vuruvan vasa a
tsokor ven ine mi sinavei tsokor.
14 Giet telekiran va mi vinuor eie mi kepineits
a moromoruo, eiekesen eou mi ka simi pirpir ma
o tsorubeit petspets simi sinavei tsokor.
15 O kap katsep simi sa va o ko tsana. Misa o ta
lalaro tsana o kap tsana eiekesen o si tsana misa

7:7 EXO 20:17; DEU 5:21

o ta mugumitsan.
16 Sien va o ta tsana misa o ta kap lalaro tsana,
a vasangan va o aor kes ngan mi vinuor va eie a
kalei.
17 Io, ine, a kap va eou o tsana ine, eiekesen mi
sinavei tsokor mo ian ta mon i aroung.
18 O telekiran va kap ka banga kepineits a mon
ine si kong tino simi pirpir. Kong lalaron nia
tsana mi kienelei, eiekesen o kap oit nia tsang
vaotie.
19 Mi sana ta kalei o ta lalaron nia tsana, o kap
tsana, eiekesen o si tsana mi sana ta tsokor ian o
ta kap lalaron nia tsana.
20 Ma sien va o tsana misa o ta kap lalaron
nia tsana, a kap va eou o tsana ine, eiekesen mi
sinavei tsokor ian ta mon i aroung.

21 Io, o me vorotan va mi rosaran mi tino
a malan ine. O lalaro tsana mi banga sinavei
eiekesen mi tsaka sinavei a mon meie iou.
22 Simi aroung, o ko resen ken vinuor e Raban.
23 Eiekesen o pare mi vinuor mene a tsatsang
i kotubuon bu karton mi kurikuriung. Ine
mi vinuor a veveken meie mi vinuor ian mi
vinavinadodoung ta aor kes ngan. Ma a tsana
iou va mi ka tsatsang vinatoreis simi vinuor simi
sinavei tsokor ta mon sibu kartoung.
24 O lavei! Eou mi masitinoiv. Ese ta so vatoa
eou ine simi kuirkuir ian va ta mesei?
25 O vuot kalei se Raban surie e Iesu Karisito
magiet Nguts!

Io, simi vinavinadodoung, o vemusurie ken
vinuor e Raban, eiekesen si kong tino simi pirpir,
o si vemusurie mi vinuor simi sinavei tsokor.

8

Mi tino ngan mi ngesengesien mi Moromoruo Tamat

1 Io, egie ese gi ta tsok se Karisito Iesu, gi ta kap
ba buer suvuon ka vinatoreis.
2 Simi vunan, ngan e Karisito Iesu, mi nge-
sengesien mi Moromoruo Tamat ian ta terie
mi tino, a nga vara ketseketseng nge nga simi
ngesengesien mi sinavei tsokor ma mi miensei.
3 Mi Vinuor se Moses a kap nga oit nia tsana
ine, simi vunan mi tino simi pirpir a nga vara
bileits ngan. Eiekesen e Raban a nga tsana malan
ine. A nga turan e Natuon kesen va ta nga me
tsorubeit ka malan va eie mi mei tsokor ma va
ta nga me tsorubeit mi tienebeir nia varam rivie
kegiet sar sinavei tsokor. Io, ine simi rosar, e
Raban a nga votorosie kegi sinavei tsokor mi
kuoluon ine mi kaber,
4 terengien va misa mi vinuor ta lalaron va
giet ta ngas tsana, ta mang me tsorubeit tuktuk
si kegiet tino, io, giet ko vemusurie mi lalaron
simi Moromoruo Tamat, a kap va mi lalaron simi
pirpir.
5 Egie ese gi ta tino vemusurie mi lalaron simi
pirpir, kegi sar vienviendon gi vokotserie sibu
kepineits mo simi pirpir. Eiekesen egie ese gi
ta tino vemusurie mi lalaron simi Moromoruo
Tamat, kegi sar vienviendon gi vokotserie sibu
kepineits mo simi Moromoruo Tamat.
6 Mi vienviendon ian ta vokotserie sibu
kepineits simi pirpir, arie mi miensei, eiekesen
mi vienviendon ian ta vokotserie sibu kepineits

simi Moromoruo Tamat, arie mi tino ma mi molu.
7 Simi vunan egie ese gi ta vokotserie sibu kepineits simi pirpir, gi matakorot veie e Raban. Gi kap tor surie ken sar vinuor e Raban, ma a tuktuk, gi kap oit nia tor surie.
8 Ma egie ese gi ta vemusurie mi lalaron simi pirpir, gi kap oit nia varese e Raban.

9 A kap va mi lalaron simi pirpir a vuortie nga, eiekesen sien va mi Morumoruan e Raban ta mon sibu aronga, mi Morumoruan ta vuortie nga. Sien va ka mene a kap suvuon mi Morumoruan e Karisito, eie kap va se Karisito.
10 Sien va e Karisito a mon senga, misasien va bu piripiringa ta so maet surie mi sinavei tsokor, bu morumoruanga ta tino simi vunan nga te tsorubeit duis i matan e Raban.
11 Sien va mi Morumoruan e Raban ese ta nga vatoa e Iesu simi miensei va ta tino i aronga, eie ese ta nga vatoa e Karisito simi miensei, ta terie buer mi tino sibu piripiringa ian va ta maet. Eie ta tsana ine ngan mi Morumoruan ta tino i aronga.

12 Io, bu kasiung, giet suvu tsientsang va giet ta ngas tsana, eiekesen kap va giet ta tino vemusurie ngan mi lalaron simi pirpir.
13 Sien va nga ta tino vemusurie mi lalaron simi pirpir, nga ta so maet, eiekesen sien va nga ta kenvamate bu tsinatsangan mi pirpir ngan mi kuilkuil simi Moromoruo Tamat, nga ta so tino.
14 Egie ese mi Morumoruan e Raban ta muonge gie, egie bu natuon e Raban.

15 Enga nga kap suvuon mi moromoruo ian ta
vara petspets nge nga ma ian ta vamatuo nga,
eiekesen nga suvuon mi moromoruo ian ta tour
nout nge nga. Ma, ngan ine mi moromoruo, giet
ko vuot pevien, “Abba! Tama!”
16 Mi Moromoruo Tamat eie kesen a me vu-
tuir vasangan simi morumoruagiet va egiet bu
natuon e Raban.
17 Sien va ta malan, giet ta so suvu sinsuv
simi Tam buer. Egiet meie e Karisito giet ta so
suvu sinsuv se Raban. A tuktuk, sien va giet ta
suvu vinekikin meie e Karisito, giet ta so suvu
tietienengei meie buer.

Mi matvinavaso ian va ta ba beit

18 O telekiran va bu vinekikin ine sibu ra a kap
kalei oit nia pua meie mi matvinavaso ian va ta
ba so tsorubeit vasvas segiet.
19 Mi vinagoso a mat petspets nge rorois nia
pare va e Raban ta so vutuir vasangan bu natuon.
20 Mi vinagoso a kap nga oit nia tsang vaotie
ken vuna vienviendon e Raban, a kap va ve-
musurie ken lalaron kesen, eiekesen vemusurie
ken lalaron e Raban.
21 Misasien va ta malan ine, mi vinagoso
a vodon rorrois va ta ba so ketseketseng si
ken tsientsang petspets simi miensei ma ta so
tuir pats meie bu natuon e Raban si magi
matvinavaso.
22 Io, giet telekiran va, tuir oit ine, mi vinagoso
a ngas meririeng ngan mi vinavasor malan mi
vevien ta papan madar.

8:15 Abba - mi namani Iburu ma man vuevue va Tama

23 Ma a kap va mi vinagoso mo, eiekesen egiet
ese giet ta suvuon mi Moromoruo Tamat malan
va mi tsiktsik eor, egiet buer giet meririeng ngan
mi vinavasor eiekesen giet rorrois ngan mi nires
leong va e Raban ta tour natuon nge giet, ma ta
vara ketseketseng ngan bu piripirigiet.
24 Io, surie ine mi vodovodon rorrois, giet nga
suvu vavato. Eie ese tate pare misa ta nga ko
vodovodon rorrois surie, eie a kap ba pinat nia
vodovodon rorrois surie te buer.
25 Eiekesen sien va giet ta vodovodon rorrois
surie misa giet ta kap ngas pare, giet ta ngas
onvidit nge rorrois ngan mi mat petspets.
26 Simi rosar kes mo, mi Moromoruo Tamat
buer a ko kulie giet sien va giet ta kap oit
ngeisngeis. Giet kap telekiran vasa giet ta no ven,
eiekesen mi Moromoruo Tamat ngas te a ko no
surie giet ngan ken aor masitinoiv kokouk ian
simi sinavei ta kap ka nama a oit nia vuot pats
meie ngan.
27 Ma e Raban ese ta ko deng tseptseperie bu
arogiet kokouk, a telekiran ken vienviendon mi
Moromoruo Tamat, simi vunan mi Moromoruo
Tamat a ko no ngeisngeis vemusurie ken lalaron
e Raban surie giet mi kuoluon.

Mi tino nia tseiptseiprio bu kepineits kokouk

28 Giet telekiran va e Raban a tsana bu
kepineits kokouk va gi ta tsatsang kokouk nia
vabatie magi kienelei mi kulou gi ta lalaron
beitsak e Raban. Ine mi kulou arie egie ese
e Raban ta nga vile gie vemusurie ken vuna
vienviendon.

29 E Raban a nga muna telekiran ngas te mi
kuoluon ma a nga muna tov vuturungie va gi ta
tsorubeit malan e Natuon, terengien va e Natuon
ta mang tsorubeit mi muariem sibu kasien.
30 Ma egie ese e Raban ta nga muna tov vutu-
rungie nia vile gie, a nga vile gie nge vuotongie
gie va egie mi kulou duis. Ma ine mi kulou duis,
a nga vosonie gie ngan man matvinavaso.
31 Ma vasa giet ta pevien ngan ine bu kepineits?
Sien va e Raban segiet, ese ta oit nia oge giet?
32 E Raban a kap nga ruit ngan e Natuon,
eiekesen a nga terie nia giet kokouk. Ine a nga
vutuir vasangan va a oit buer nia tabarie giet
tuvuon ngan bu suada kepineits kokouk.
33 Ese a oit nia vepitsie giet sien e Raban a te
nga vile giet va egiet mi kuoluon? E Raban eie
ngas te a nga vuotongie giet va egiet mi kulou
duis.
34 Ma ese a oit nia votorosie giet? A kap ka mei,
simi vunan e Karisito Iesu a nga maet ma a nga
to muerengei ma ine a mogos simi bienangaev
suv se Raban ma buer a no surie giet.
35 Ese a oit nia vurik rivie giet si ken tentoiv e
Karisito? Bu tsienakor leong? o, bu putu? o, bu
vinekikin? o, mi se? o, mi mienagos sinaortsak?
o, bu bienabas? o, bu kiden?
36 Ine a kokouk meie misa mi Pakpak Leong ta
pengan,

"Surie no, gei ko munu suoeie bu bienabas sibu
ra.
Gei malan mi sipsip gi ta visi kenvamate."

8:36 PSA 44:22

37 Eiekesen, a kap. Ine sibu kepineits kokouk, giet
te nga tseiptseiprio vuruva gie ngan e Karisito
ese ta nga tovie giet.
38 O vodovodon tuktuk va bu kepineits malan mi
miensei, o, mi tino, o, bu angelo, o, bu tsaka
moromoruo, o, egie sibu ra vere, o, sibu ra ian
va gi ta beit, o, bu ngeisngeis
39 o, mi enamon die i kur o, mi mendien mi kaber,
o bu kepineits mene simi vinagoso, gi kap oit nia
vurik rivie giet si ken tentoiv e Raban simi vunan
giet te tsok se Karisito Iesu magiet Nguts.

9

Ken vivviel e Raban sibu Israel

1 O vokokotie mi tuktuk simi vunan eou se
Karisito. O kap bit. Kong baivinakier meie mi
Moromoruo Tamat guor vara tuktuk ngan va
2 o suvuon mi aor tsak leong ma a munu ta mi
aroung
3 surie kong sar nama kes. A oit va o ta mon
i pakien mi sinubirei nge tampaek sorvekenan e
Karisito sien va ine ta kulie bu patsoung va gi ta
suvu vavato.
4 Egie mi kulu Israel. Ma e Raban a nga tour
natuon nge gie ma a nga vasangan segie man
matvinavaso. Ma a nga tsana ken sar kinubuits
meie gie nge teir vunie nge gie mi Vinuor, ma
gi suvuon mi duis nia rengeir simi Vona rengeir
leong meie bu vakavakariem se Raban.
5 Egie bu tubuon mi kulou asna. Ma e Karisito
a nga tubunie gie vemusurie mi dar. Ma eie mi
Raban ese ta vuortie bu kepineits kokouk. Mi
tietienengei ta rakot seie sibu ra bu ra! Amen.

6 O kap pevien va e Raban a kap nga tsang
vaotie ken nama, simi vunan a kap va egie
kokouk bu Israel egie bu Israel tuktuk.
7 Ma a kap va bu tubuon kokouk e Abaraam,
egie bu natuon tuktuk. E Raban a nga kukubuits
meie ngan e Abaraam malan mi Pakpak Leong
ta pevien, “Mi tubu ta kovuni se Isak.”
8 Ine a malan ine, a kap va bu tubuon kokouk
e Abaraam vemusurie mi daran, egie bu natuon
e Raban eiekesen bu natuon gi ta beit vemusurie
ken kinubuits e Raban, arie egie bu natuon e
Abaraam.
9 Ine arie misa ine mi kinubuits ta pevien,
“Simi ra malan ine simi avareit ian, o ta
muerengei ma e Sera ta suvuon ka madar
tamat.”
10 Ma mi namani vakavakariem a nga beit buer
se Rebeka sien tate nga kour ngan ba ruoruo simi
tam kes, e tubugiet e Isak.
11-12 I muan e Rebeka ta nga kava ba ruoruo
ma i muan guor ta kap ngas nga tsana ka sinavei
kalei o, tsokor, e Raban a nga pevien se Rebeka,
“Mi muariem ta tsatsang se kesen lili.” Ine
a vasangan va e Raban a ko viviel vemusurie
ken vienviendon kesen, a kap va vemusurie mi
vuovuan mi tsinatsangan.
13 Arie mi vunan mi Pakpak Leong ta pevien,
“O tovie e Iakop eiekesen o karto e Esau.”
14 Vasa, giet oit nia pevien? Mi sinavien e
Raban a kap duis, nge? A kap rovoriu!
15 Simi vunan a nga oeng se Moses,

9:7 GEN 21:12 **9:9** GEN 18:10 **9:11-12** GEN 25:23 **9:13** MAL 1:2,3 **9:15** EXO 33:19

"O ta vasangan kong aor molous simi mei o ta
lalaro vasangan kong aor molous sien,
ma o ta vasangan kong tentoiv simi mei o ta
lalaro vasangan kong tentoiv sien."

16 Ken vakavakariem e Raban a kap vunan si kegi
lalaron mi kulou o, simi tsinatsangagie, eiekesen
a vunan si ken aor molous.
17 Io, simi Pakpak Leong e Raban a nga pevien
se Parao, "O nga tsuok voturie no, terengien
va o ta mang tsatsang nge no nia vasangan mi
ngisingisiung, ma mi asoung ta mang rorongovei
simi kaber kokouk."
18 Io, e Raban a ko vasangan ken aor molous simi
mei vemusurie ken lalaron, ma a ko vara aor
teng ngan mi mei vemusurie ken lalaron.
19 Ka mei senga ta oit nia vereie iou, "Surie
misa e Raban a ngas vorotan bu bienebeir segiet?
Kap ka mene a oit nia suereren ken lalaron."
20 Madar! E vodon va evoi ese va e ta vuvurisei
veie e Raban? Vasa, mi bua pier a oit nia pevien
simi tunumar, "Surie misa e ta toik malan nge
iou ine?"
21 Sien mi tunumar ta tokie bu koi ngan simi
bua pier kes, vasa, a kap suvu duis va ta tokie
mi koi nian mi tsientsang ian ta potokivout
ma mi koi mene nian mi tsientsang ian ta kap
potokivout?
22 Io, e Raban a nga lalaron nia vasangan ken
aor rarap ma mi ngesengesien. Eiekesen a nga
onvidit nge por vururutie ken aor rarap veie gie
ese gi ta sogove mi miensei ma ken aor rarap.

9:17 EXO 9:16 **9:20** ISA 29:16; 45:9

23 Ma a nga lalaron buer nia vasangan man
matvinavaso ian ta tsiroup simi kulou kegi tino
ta sogove ken aor molous, egie ese ta nga muna
vile gie va gi ta suv si man matvinavaso.
24 Arie egiet ine mi kulou, ese ta nga viel tsana
giet i kotubuon bu Iuda ma i kotubuon buer bu
Kibang,
25 malan mo e Raban ta nga vorotsoruo ine mi
nama i ngutsuon e Osea,

"Egie ese a kap va mi kuloung,
o ta vuotongie gie va mi kuloung.
Ma o ta tovie gie
ese o ta kap nga muna tovie gie.

26 Ma

"Vourvour, a nga oeng segie,
'Enga a kap va mi kuloung.'
Eiekesen, ine, eie ta oeng segie,
'Enga bu natuon e Raban ta tino.' "

27 Surie bu Israel, e Isaia a nga koup pevien,

"Misasien mi aesaes simi kuoluon i Israel ta
palan malan bu pide koen,
ka ba mei mo segie, gi ta suvuon mi vavato.
28 Mi Nguts ta lalapus nge vaton vititirie ken
namani vuor i popon mi kaber."

29 Ine a malan mo e Isaia tate nga muna
pengan,

9:25 HOS 2:23 **9:26** HOS 1:10 **9:27** ISA 10:22,23 **9:29** ISA 1:9

"Sien va mi Nguts ngeisngeis beitsak a kap nga
vatoa ka ba mei simi tubugiet,
va giet te tsorubeit malan mi kuoluon i
Sodom ma i Gomora."

A kap kegi ka vodovodon tuktuk bu Israel

30 Vasa giet ta oit nia pevien? Bu Kibang ese gi
ta kap nga vengeis nia tino simi sinavei duis, e
Raban a nga vuotongie gie va egie mi kulou duis
surie kegi vodovodon tuktuk.
31 Eiekesen bu Israel ese gi ta nga vengeis nia
tino vemusurie mi vinuor nia tsorubeit duis, gi
kap nga tsang vaotie.
32 Surie misa? Simi vunan gi kap nga vengeis
nia tino ngan mi vodovodon tuktuk, eiekesen gi
si nga vengeis nia vemusurie mo mi Vinuor. Ma
gi nga tsuomtsuom nge gie ine simi vunavout nia
tsuotsuobakei.
33 Malan mi Pakpak Leong ta pevien,

"Pare, o vuturungie mi vunavout nia tsuot-
suobakei i Sion
ma mi vunavout leong nia tsana gie va gi ta
kor,
ma eie ese ta vodovodon tuktuk sien, ta kap oit
va ta mengemengeir."

10

1 Bu kasiung, mi aroung a ta surie bu Israel ma
o ko no rakot se Raban surie gie va gi ta suvuon
mi vavato.

9:33 ISA 28:16

2 O oeng tuktuk senga, ine mi kulou gi te
teir punutan kegi tino se Raban eiekesen gi kap
telekire vititirie vasa gi ta ngas tino ven.
3 Gi nga vodon sasavoir ngan mi saran mi
sinavei nia tsorubeit duis i matan e Raban ma
gi nga vabatie kegi rosar kesegie. Ma gi kap nga
tor surie mi sinavien e Raban nia vara duis ngan
mi kulou.
4 Mi tsinatsangan mi vinuor a te me voto se
Karisito. Ma eie ese ta vodovodon tuktuk se
Karisito, eie ta tsorubeit duis i matan e Raban.
5 E Moses a nga vavataor surie ine mi sinavei
malan ine, ‘Eie ese ta tor surie bu vinuor nia
tsorubeit duis i matan e Raban, eie ta ngas tino
ngan bu vinuor kokouk.’
6 Eiekesen mi kulou gi ta nga tsorubeit duis i
matan e Raban ngan mi vodovodon tuktuk, gi ta
kap virei, “Ese ta kien i kur simi rangit nia ra
kerie e Iesu peuk ine i keim?”
7 Ma gi ta kap virei buer, “Ese ta peuk simi
mendien mi korot sibu miensei? (nia ra kir
muerngan e Iesu simi miensei.)”
8 Eiekesen gi ta pevien, “Mi nama a mon meie
nga. A mon sibu ngutsunga ma sibu aronga.” Ine
mi nama surie mi vodovodon tuktuk arie misa
gei vavatei ngan.
9 Sien va nga ta vakokoit katsep ngan bu ngut-
sunga va e Iesu eie mi Nguts ma nga vodovodon
tuktuk sibu aronga va e Raban a nga vatoa simi
miensei, e Raban ta so vatoa nga.
10 Surie kegiet vodovodon tuktuk ngan bu
arogiet kokouk, giet me tsorubeit duis i matan

10:5 LEV 18:5 **10:6** DEU 30:12-14

e Raban ma surie kegiet vinakokoit katsep ngan
bu ngutsugiet, giet me suvuon mi vavato.
11 Simi vunan mi Pakpak Leong a pevien, “Egie
ese gi ta vodovodon tuktuk seie gi ta kap ba buer
mengemengeir.”
12 A kap ka kepineits ian ta kekineits i ko-
tubuon bu Iuda ma bu Kibang. Magi Nguts eie
a kes mo ma a ko vosuvu vunie nge gie ngan bu
vavatamaes sibu mei kokouk ese gi ta no rakot
seie.
13 Simi vunan “egie kokouk ese gi ta no rakot
simi Nguts, gi ta suvuon mi vavato.”
14 Vasa gi ta oit nia no ven rakot simi Nguts,
sien va gi kap vodovodon tuktuk sien? Ma vasa
gi ta oit nia vodovodon tuktuk ven seie, sien va
gi kap nga rongomie man vinavatei. Ma vasa gi
ta oit nia rongomie ven, sien va a kap ka mei a
me vavatei ngan segie.
15 Ma vasa gi ta oit nia vavatei ven, sien va mi
Nguts a kap tura gie? Malan mi Pakpak Leong ta
pevien, “Bu kamegie mi kulou gi ta vavatei ngan
mi Banga Vinavatei a mata tietienengei!”
16 Eiekesen a kap va egie kokouk gi nga tor
surie mi Banga Vinavatei. E Isaia a nga pevien,
“Mi Nguts! Ese a nga vodovodon tuktuk si kegei
vinavatei?”
17 Io, mi vodovodon tuktuk a tsorubeit sien giet
ta rongomie man Banga Vinavatei e Karisito.
18 Eiekesen, vasa, gi kap ngas nga rongomie?
A kap, gi te nga rongomie. Mi Pakpak Leong a
pevien,

10:11 ISA 28:16 **10:13** JOL 2:32 **10:15** ISA 52:7 **10:16** ISA 53:1 **10:18** PSA 19:4

"Bu inagie, a rorongovei simi kaber kokouk.
Ma mi namanigie, a rorongovei oit si man votovoto mi mangmagoso enaenamon."

19 Ma vasa, bu Israel gi kap nga katsep? A kap, gi te nga katsep. Vourvour te, e Moses a nga pevien,

"O ta vara ngunguts nge nga surie mi kulou ese kap va kong kulou.
O ta vara aor rarap nge nga ngan mi kulou be.

20 Ma e Isaia a nga suvu aor ngeisngeis nge pevien,

"Mi kulou gi ta kap nga nesie iou, gi nga neis vorota iou.
O nga tsorubeit vasvas segie ese gi ta kap nga vovosurei nge eou."

21 Eiekesen surie gie bu Israel a nga pevien,

"I aron mi ra pu o parsie riem vunie gie
ine mi kulou rong tsak ma mi kulou aor teng."

11

Ken tentoiv e Raban sibu Israel

1 Ma o ta virei, e Raban a nga murien veie mi kuoluon? A kap rovoriu! Eou buer mi kangi Israel, mi tubuon e Abaraam, kovuni simi matabu se Beniamin.

10:19 DEU 32:21 **10:20** ISA 65:1 **10:21** ISA 65:2

2 E Raban a kap nga murien veie mi kuoluon
egie ese a te nga vile gie. Nga telekiran misa mi
Pakpak Leong ta vokokotie surie e Elia sien ta
nga oge e Raban surie bu Israel malan ne,
3 "Mi Nguts, gi te kenvamate ke sar propet ma
gi te vatsarerie bu korot nia tu tienebeir rakot
sevoi. Eou keseung mo o te to, ma gi lalaro
kenvamate iou buer."
4 Eiekesen e Raban a nga kuil nama sien, "O te
nga teir kakentsan va keoung bu sinangavur mi
napaririem pouts luo soloba (mi 7,000) mi kulou
ese gi ta kap nga rangarie e Baal."
5 Io, ine sibu ra buer, e Raban a te viel tsana
ken puk gargar lili ngan ken tentoiv.
6 Ken vivviel a vunan si ken tentoiv mo, a kap
va a vunan simi tsientsang. Sien va a vunan simi
tsientsang, ken tentoiv a te me sasavoir.
7 Io, bu Israel gi kap nga neis vorotan misa gi
ta nga nesie, eiekesen ken puk gargar lili ta nga
vile gie, gi nga neis vorotan. Ma egie ese gi ta
kap mon si ken vivviel, e Raban a nga vara aor
teng nge gie,
8 malan mi Pakpak Leong ta pevien,

"E Raban a nga vamoge bu morumoruagie
terengien va bu katsomatagie gi ta kap mang oit nia dedeng
ma bu tateringagie gi ta kap mang oit nia rorong,
tuir oit ine sibu ra."

9 Ma e Davit a nga pevien,

11:3 1KI 19:10,14 **11:4** 1KI 19:18 **11:8** DEU 29:4; ISA 29:10

"A kalei va kegi sar nginou, ta tsorubeit riok nia
on segie,
ma mi kepineits nia tsuotsuobakei segie ma
mi kepineits nia teir vinatoreis segie.
10 Ma a kalei va bu katsomatagie ta ngingi
terengien va gi ta kap mang dedeng,
ma va gi ta mang keilkeilgo rovoriu ngan
kegi sinor."

E Raban ta vatoa bu Kibang

11 Ma o ta buer virei. Vasa, bu Iuda gi nga tsuomtsuom nge kor tsokor te? A kap rovoriu! Eiekesen, surie kegi sar sinavei tsokor, mi vavato a te beit sibu Kibang, ma ine a tsana va bu Iuda gi ta ngungutsuo gie.

12 Eiekesen, kegi sar sinavei tsokor bu Iuda a teie terie mi vavatamaes leong simi mangmagoso enaenamon, ma kegi kinor simi vodovodon tuk-tuk a teie terie mi vavatamaes leong sibu Kibang. Sien va ta malan, sien va bu Iuda kokouk gi ta muerengei nemei se Raban, ine ta oit nia teie terie mi vavatamaes leong beitsak te va ta pusa mi mangmagoso enaenamon kokouk.

13 O vakokoit senga bu Kibang. Simi vunan eou mi aposol rakot senga, o vodon veleongtie ine kong tsientsang.

14 Tavakier, o ta mang oit nia tsana kong kulou va gi ta ngungutsuo bu Kibang, terengien va kavo mei segie gi ta mang suvu vavato.

15 Sien e Raban ta nga matokeran bu Iuda, ine a nga teie terie mi ni vedeng i kotubuon mi mang-magoso enaenamon meie e Raban. Ma vasa ta

---

11:10 PSA 69:22,23

mat ven sien va e Raban ta kir muerngagie?
Ta mat malan mi tino mumuerengei sibu tamat
miensei.
16 Sien va ka puk simi bua plaua gi ta terie se
Raban a tamat, io, ine mi bua plaua pu buer a
tamat. Sien va mi buon mi ei a tamat, io, bu
rakarakan buer a tamat.
17 Enga nga malan bu rakaraka oliv tso. Gi
te nga votsok terie nga simi oliv tavanuo simi
korot ivie bu rakarakan gi te nga kor en. Enga
bu rakarakan, nga to matda kalei simi buon ine
mi oliv tavanuo.
18 Io, kian va nga ta vakam matan ine
bu rakaraka oliv gi tate nga tar tomekan.
Vodonomie ine! Nga kap tabarie mi buon,
eiekesen mi buon a tabarie nga.
19 Nga ta oit nia pevien, “Gi nga tar tomekan
ine bu rakrak, terengien va gi ta mang votsok
terie gei.”
20 A tuktuk. Gi nga tar tomeka gie simi vunan
gi kap nga vodovodon tuktuk, eiekesen enga nga
me tsok surie mo kenga vodovodon tuktuk. Kian
va nga ta vakam, eiekesen nga ta ngas motou,
21 simi vunan, sien va e Raban a nga tar
tomekan bu rakarakan mi oliv tavanuo, eie ta
oit buer nia tar tomeka nga.

22 Io, nga ta ngas vodonomie ken sinavei nia
kalei ngan bu mei ma ken sinavei nia kov
ngeisngeis e Raban. A kov ngeisngeis veie egie
ese gi ta kor simi sinavei tsokor, eiekesen ta kalei
nge nga sien va nga ta munu veis i aron ken
kienelei. Sien va a kap, enga buer, e Raban ta
tar tomeka nga.

23 Ma sien va bu Iuda gi ta vodon vuris
sorvekenan mi sinavei nia kap vodon tuktuk,
e Raban ta buer votsok muerngagie simi oliv
tavanuo, simi vunan eie a oit nia tsana malan.
24 Enga bu Kibang, nga malan bu rakarakan
mi oliv tso eiekesen e Raban a tar tsana nga nge
votsok terie nga simi oliv tavanuo. Ma ine, ta
molous beitsak se Raban va ta votsok muern-
gagie bu rakaraka oliv tavanuo simi vunan egie
bu auon mi oliv tavanuo.

E Raban ta vatoa bu Israel kokouk

25 Bu kasiung, o lalaron va nga ta kap vodon
sasavoir ngan ine ken vienviendon mumuningei
e Raban, terengien va nga ta kap mang vakam.
Ken vienviendon mumuningei a malan ine. E
Raban a nga vara aor teng ngan bu mei mene
sibu Israel tuir oit mi aesaes kokouk sibu Kibang
e Raban ta nga terie va gi ta nemei sien.
26 Ma samo, e Raban ta vatoa bu Israel kokouk,
malan mi Pakpak Leong ta pevien,

"Mi ka vavato ta kovuni i Sion
ma eie ta tsang rivie bu sinavei nia kap
mangaran e Raban simi tubuon e Iakop."
27 "Ma ine arie kong kinubuits meie gie,
simi ra va o ta tsang rivie kegi sar sinavei
tsokor."

28 Simi baidendeng simi Banga Vinavatei, bu
Iuda egie ken sar matakorot e Raban. Surie
ine, e Raban a nga vatamase nga bu Kibang.
Eiekesen, simi baidendeng si ken vivviel e Raban,

11:27 ISA 59:20,21; ISA 27:9; JER 31:33,34

gi suvuon ken tentoiv surie ken kinubuits ta nga
terie simi tubugie.
29 Io, e Raban a kap oit nia por muerngan ken
vavatamaes ma ken vivviel si ka mei.
30 Vourvour, nga nga rong tsak se Raban,
eiekesen, ine, e Raban a te me vasangan ken aor
molous senga simi vunan bu Iuda gi rong tsak.
31 Simi rosar kes mo, misasien bu Iuda gi ta
rong tsak se Raban, e Raban ta vasangan ken aor
molous segie, simi vunan a te nga vasangan ken
aor molous senga bu Kibang.
32 E Raban a te nga bouk karie bu mei kokouk
nia tsatsang vinatoreis surie kegi sar sinavei
rong tsak, terengien va eie ta mang vasangan ken
aor molous segie kokouk.

Mi tietienengei rakot se Raban

33 Ba madar! A leong pilang ken banga vienvien-
don ma ken teletelekirei e Raban!
Ma a mavev segiet nia telekire ruobatan ken
sinavei nia vuor
ma ken vuna vienviendon!
34 Ese a oit nia telekire ruobatan ken vienviendon
mi Nguts?
O, ese a oit nia vanuo?
35 Ese a te nga vutuir man ora e Raban va eie ta
ba kulie?
36 Bu kepineits kokouk gi vunan seie nge suvu
tino seie ma gi mon surie eie.
Seie man matvinavaso sibu ra bu ra! Amen.

12

Mi tienebeir ni varam ian ta suvu tino

11:34 ISA 40:13 **11:35** JOB 41:11

1 Io, bu kasiung, ngan ken aor molous e Raban,
o nongie nga va nga ta teir putan bu kurikuringa
rakot se Raban malan va mi tienebeir ni varam
ian ta suvu tino ma ta tamat, ma ta varese
e Raban. Ine arie kenga rengeir tuktuk simi
moromoruo.
2 Kian va nga ta tino vemusurie mi sinavien
ine mi kaber, eiekesen nga ta ngas sunuir va
e Raban ta vovoruo bu vinavinadodonga nge
vurisan kenga sar tino, terengien va nga ta mang
telekiran ken lalaron e Raban ian va ta kalei ma
ta varese ma ta dokei rovoriu.
3 Ngan ken tentoiv e Raban ta nga terie seou,
o oeng senga kokouk. Kian va nga ta vodon
veleongtie nga beitsak rio misa nga ta ngas
vodon surie. E Raban a nga terie senga keskes
mi puppuo ian ta sogove kenga sar vodovodon
tuktuk. Nga ta ngas pua vakalaie nga vemusurie
ine kenga sar puppuo.
4 Mi kuirkuir a suvuon bu karton palan, ma ine
bu karton, kegi sar tsientsang keskes a kekineits.
5 Simi rosar kes mo, egiet giet palan eiekesen
egiet keskes bu karton mi kuirkuir kes ian mi
kurikurien e Karisito, ma egiet keskes giet pinat
surie bu karton ka ie.
6 Egiet keskes giet suvuon bu tienebeir ian ta
kekineits vemusurie ken tentoiv e Raban tate nga
terie segiet. Sien va kavo mei segiet gi suvuon
mi tienebeir ni vokokotie mi nama e Raban ta
vakinebatie sibu arogie, kegi vinakokoit ta ngas
toun meie kegi vodovodon tuktuk.
7 Sien va kegi tienebeir, eie nia tsatsang
kuilkuil, gi ta ngas tsatsang nia kuil. Sien va
kegi tienebeir, eie nia vavasengei, gi ta ngas

vavasengei.
8 Sien va kegi tienebeir, eie nia vakotsie bu
mene, gi ta ngas vakotsie bu mei mene. Sien
va kegi tienebeir, eie nia tabeir, gi ta ngas
tabetabeir. Sien va kegi tienebeir, eie nia
muomuo, gi ta ngas terie kegi tino kokouk
nia muomuo. Sien va kegi tienebeir, eie nia
vasangan mi aor molous, gi ta ngas vasangan mi
aor molous sibu mei mene ngan mi nires.

Mi sinavei nia tovie bu mei mene

9 Kenga tentoiv ta ngas tuktuk. Nga ta ngas
karto misa ian ta tsokor ma nga ta ngas por
vangasie misa ta kalei.
10 Nga ta ngas totoiv ververkis nge nga malan
va enga bu baser kasien. Nga ta ngas vodon
veleongtie bu palapalanga rio enga kesenga.
11 Kian va nga ta matpomaer si kenga sinavei
nia teir puta nga simi tsientsang. Nga ta ngas
tsatsang simi Nguts ngan bu aronga kokouk.
12 Nga ta ngas res nge vodon rorrois sibu sana
vavatamaes ta kuvu se Raban. Nga ta ngas tuir
ngeisngeis misasien bu putu. Ma nga ta ngas
tuktuk simi sinavei nia no.
13 Nga ta ngas vaotie kegi sar pinat mi kuoluon
e Raban. Nga ta ngas suguo vititirie bu vasier.
14 Nga ta ngas vatamase egie ese gi ta vikikinie
nga. Io, nga ta ngas vatamase gie ma kian va nga
ta oeng vatsakatie gie.
15 Nga ta ngas res meie egie ese gi ta res, ma
nga ta ngas ta meie egie ese gi ta mon ngan mi
tina.
16 Kenga mienagos ta ngas kalei. Kian va nga ta
kakaleong, eiekesen nga ta ngas sunuir nia baser

palapalan meie bu sinaortsak. Kian va nga ta
vodon va nga sievei beitsak.
17 Kian va nga ta kulie mi tsienakor ngan mi
tsokor si ka mei. Nga ta ngas pik ngan kenga
sinavei i matan mi kulou.
18 Nga ta ngas konon bu rosar kokouk ian ta oit
nia vabatie mi ni vedeng meie bu mei kokouk.
19 Bu banga kasiung, kian va nga ta kulie
ka tsienakor, eiekesen nga ta ngas sunuir va e
Raban ta ba kulie, simi vunan mi Pakpak Leong
a pevien,

"Mi Nguts a pevien, 'Mi sinavei nia kulie mi tsienakor, arie seou.
O ta kulie mi tsienakor.' "

20 Eiekesen, nga ta ngas tsana malan mi Pakpak
Leong ta pevien,

"Sien va kenga matakorot a vitor, nga ta ngas tabarie.
Sien va a moruo, nga ta ngas vovonumie.
Sien va nga ta tsang malan ngan ine, nga ta vamangarie vakalaie gie te."

21 Kian va nga ta sunuir va mi sinavei tsak ta
rube nga, eiekesen nga ta ngas tseiptseiprio mi
sinavei tsak ngan mi banga sinavei.

13

Mi sinavei nia tor surie mi gavaman

12:19 DEU 32:35 **12:20** PRO 25:21,22

1 Mi kulou kokouk gi ta ngas tor surie bu duis
simi gavaman, simi vunan bu duis kokouk gi
vunan se Raban. Ma bu duis simi gavaman gi
ta mon ine, e Raban ngas te a nga vogosongie
gie.
2 Ma mi kulou gi ta matakorot veie mi gava-
man, egie gi matakorot veie misa e Raban tate
nga vogosongie. Ma egie ese gi ta tsatsang malan
ngan ine, gi ta teie terie mi vinatoreis segie
kesegie.
3 Mi kulou ni vuor gi kap mon nia vamatuo mi
kulou gi ta tsana bu banga sinavei, eiekesen mi
kulou ese gi ta tsana bu tsaka sinavei. Io, sien va
nga ta lalaro mon ketseketseng sorvekenan ine
mi mientou, nga ta ngas tsana bu banga sinavei,
terengien va gi ta mang tienenge nga.
4 Egie ken sar ka ni tsientsang e Raban nia kulie
nga. Eiekesen, sien va nga ta tsana mi tsaka
sinavei, nga ta ngas motova gie, simi vunan gi
suvuon mi duis nia votorosie nga. Egie ken sar
ka ni tsientsang e Raban nia terie ken aor rarap e
Raban i popogie ese gi ta tsana mi tsaka sinavei.
5 Io, nga ta ngas tor surie mi gavaman nia
evisie ken aor rarap e Raban, ma buer nia
vangasie kenga baivinakier.
6 Surie ine mi vunan nga ta voir takis buer.
Bu ka leong simi gavaman arie egie ken sar
petspets e Raban ma gi ko terie kegi tino ine simi
tsientsang.
7 Nga ta ngas teir vaotie bu baitutuir kokouk
rakot simi gavaman. Nga ta ngas vorie mi takis
ma man voirvoir mi kuilkuil kuvu simi gavaman.
Ma nga ta ngas vasangan kenga mientou segie

ese nga ta ngas motovan, ma kenga minangarei
segie ese nga ta ngas mangaran.

Giet ta ngas totoiv simi vunan mi Ra a te beit

8 Kian va nga ta suvuon ka ora. Mi ora kes nga
ta ngas suvuon, arie eie mi sinavei nia tovie bu
mei mene. Sien va nga ta tovie bu mei mene, nga
te vaotie mi sana mi Vinuor ta vokokotie.
9 Mi vuna vinuor a pevien, “Kian va nga ta rei
puer. Kian va nga ta ken mene. Kian va nga ta
puer. Kian va nga ta aroie ken ka kepineits mi
ka mene.” Ine bu vuna vinuor meie bu vuna
vinuor ka ie, egie kokouk gi me suovevier simi
vuna vinuor kes ian ta pevien, “Nga ta ngas tovie
bu mei mene malan nga ta tovie enga kesenga.”
10 Mi tentoiv a kap ko tsang vatsakatie ka mei
mene. Io, mi sinavei nia totoiv arie eie mi sinavei
ian ta tsang vaotie bu vinuor kokouk.
11 Nga ta ngas tsana ine, simi vunan nga te
katsep sibu sana suada ra ine. Simi ra giet ta nga
suvuon mi vodovodon tuktuk vourvour sien, mi
ra nia suvuon mi vavato a ngas nga mon i pek.
Eiekesen, ine, nga ta ngas pan, simi vunan ine
mi ra a te vatavatat.
12 Mi kati a te lalaro voto, ma a te vatvatta
ra. Io, giet ta ngas voto vuruvan bu sinavien mi
ngingi nge tsekie bu kepineits nia makiur simi
taparang.
13 Giet ta ngas tino duis malan mi ka ta veis
sisiat. Kian va giet ta ra mon sibu suada tsaka
bineit nia un nge be. Kian va giet ta tsana mi
sinavei tetteririv, ma kian va giet ta tino mala

13:9 EXO 20:13-15,17; DEU 5:17-19; DEU 5:21 **13:9** LEV 19:18

kopuen. Ma kian va giet ta vesas nge ngungutsuo
bu mei mene.
14 Nga ta ngas sunurie e Iesu Karisito va eie
ta vuortie nga, ma kian va nga ta vokotserie
kenga vienviendon nia varese mi tsaka lalaron
simi pirpir.

14

Mi sinavei nia vodon veleongtie bu mei mene

1 Nga ta ngas suguo egie ese gi ta kap ngeis-
ngeis simi vodovodon tuktuk. Ma kian va nga ta
oeng matan nge gie surie mo kenga sar baitutuir
a kap venvenioit meie gie.
2 Ka mei a vodovodon tuktuk va a oit nia
nganie bu suada nginonginou eiekesen ka mei
mene ese ken vodovodon tuktuk ta kap ngeis-
ngeis, ta ngo bie mo.
3 Mi mei ese ta nganie bu suada nginonginou
kokouk ta kap matagout ngan mi mei ese ta
kap. Ma mi mei ese ta kap nganie bu suada
nginonginou kokouk ta kap vukulik ngan mi mei
ese ta nganie bu suada nginonginou kokouk, simi
vunan e Raban a ko suguo ine bu suada mei.
4 Nge kia va evoi ese va e ta vukulik ngan ken
petspets ka mei mene? Man ka leong kesen mo,
eie ta vuortie va ta tuir o, ta kor. Ma eie ta tuir
simi vunan mi Nguts a oit nia tsana va ta tuir.
5 Kavo mei gi vodon puputungie ka ra rio mi
ra mene, ma kavo mei mene gi vodon va bu ra
kokouk gi venvenioit. Bu mei keskes gi ta ngas
soer surie mo kegi sar vienviendon kesegie.
6 Eie ese ta vodon puputungie ka ra kes, eie a
tsana ine nian mi Nguts. Eie ese ta nganie bu

suada nginonginou kokouk, eie a tsana ine nian
mi Nguts simi vunan a vuot kalei ngan se Raban.
Ma eie ese ta kap nganie bu suada nginonginou
mene, eie a tsana ine nian mi Nguts ma a vuot
kalei se Raban.
7 Kap ka mene segiet a tino nian eie kesen ma
kap ka mene segiet a mesei nian eie kesen.
8 Sien va giet ta tino, giet tino nian mi Nguts ma
sien va giet ta mesei, giet mesei nian mi Nguts.
Io, misasien giet ta tino o, mesei, egiet simi Nguts.
9 Arie mi vunan, e Karisito a nga mesei ma
a nga to muerengei terengien va eie ta mang
tsorubeit mi Nguts simi miensei ma simi tino.
10 Eiekesen surie misa e ta vukulik ngan e
kasi? O, surie misa e ta matagout ngan e kasi?
Egiet kokouk giet ta so tuir i matan ken vinuor e
Raban.
11 Mi Pakpak Leong a pevien,

"Mi Nguts a pevien, 'O vakavakariem ngan kong
tino,
va mi kulou kokouk, gi ta ba sege pukupuku
kaek i motoung
ma bu ngutsugie mi kulou kokouk, gi ta ba
puongan e Raban.' "

12 Io, egiet keskes giet ta ngas so vakokoit
vasangan bu sinavigiet kokouk i matan e Raban.
13 Io, giet tate voto simi sinavei nia vukulik
ngan bu mei mene. Eiekesen giet ta ngas
tsana kegiet vienviendon va giet ta kap terie mi
tsuotsuobakei o, mi tutuir bibirit sibu kasigiet.

14:11 ISA 45:23

14 O tsok simi Nguts e Iesu, io, o vodovodon
tuktuk va bu nginonginou kesegie gi melemelen.
Eiekesen sien va ka mei ta vodon va kavo
nginonginou gi kap melemelen, seie kesen mo gi
kap melemelen.
15 Sien va mi sana nginonginou e ta nganie
a vara vatsakatie mi aron e kasi, e kap ba tino
vemusurie mi sinavien mi tentoiv. Kian va e ta
nganie sien va mi sa e ta nganie ta vokorongie
ken vienviendon e kasi, simi vunan e Karisito a
nga maet surie.
16 Kian va e ta sunurie va gi ta oeng vatsakatie
mi sana sinavei e ta vodon va a kalei.
17 Mi sinavien e Raban nia vuor, a kap va nian
mi sinavei nia un ma ngou, eiekesen nian mi
sinavei nia tino duis i matan e Raban, ma mi
sinavei nia tino simi molu meie mi nires ian ta
kovuni simi Moromoruo Tamat.
18 Sien va ka mei ta tsatsang se Karisito ine simi
suada rosar, a varese e Raban ma mi kulou buer
gi ta resmatan.
19 Giet ta ngas vengeis nia vemusurie mi sana
ta vabatie mi molu ma ta vakotsie egiet kesegiet.
20 Kian va giet ta tsang vatsakatie ken
tsientsang e Raban surie mo mi nginonginou.
Bu nginonginou kokouk gi kalei nia nganie
eiekesen a tsak sien va mi sana giet ta nganie
ta vokorongie ka mei mene.
21 Io, a kalei va giet ta kap nganie mi pineits o,
unumie mi dangi vain o, tsana ka kepineits ian
va ta vokorongie bu kasigiet.
22 Ma ke vodovodon tuktuk surie ine mi
kepineits, ta ngas mon kokoiv sengado e Raban
mo. Mi nires leong seie ese ta kap votorosie

eie kesen surie misa ta tsana mi kepineits ian ta
vodon va a kalei.
23 Eiekesen eie ese ta suvuon ba vienviendon
luo simi sa va ta nganie, e Raban ta votorosie,
simi vunan a kap ngou ngan mi vodovodon
tuktuk. Ma bu kepineits kokouk ian ta kap vunan
simi vodovodon tuktuk, eie mi sinavei tsokor.

15

1 Egiet ese kegiet vodovodon tuktuk tate ngeis-
ngeis, giet ta ngas kulie egie ese kegi vodovodon
tuktuk ta kap ngeisngeis, terengien va gi ta mang
oit nia tseiptseiprio kegi sar putu. Kian va giet ta
varese egiet kesegiet mo.
2 Giet ta ngas varese bu palapalagiet nian magi
kalekalei terengien va giet ta mang vangasie gie.
3 Ma buer, e Karisito a kap nga varese eie kesen
malan mi Pakpak Leong ta pevien, “Bu namani
vinavangiets gi ta nga vavangiets ngan e Raban,
a nga kor i popoung.”
4 Bu kepineits kokouk muomuo gi ta nga
vataro simi Pakpak Leong, egie nia vanuo giet
nge vakotsie giet, terengien va giet ta mang
suvuon mi vodovodon rorrois ngan mi sinavei
nia onvidit.
5 E Raban a ko terie mi sinavei nia onvidit ma
mi sinavei vokovokoits. Io, o no va e Raban ta
tsana nga va nga ta aor kes i kotubunga si kenga
vineis vemusurie e Karisito,
6 terengien va ngan mi aor kes ma mi ien kes,
giet ta mang tsuok terie i kur mi asan e Raban e
Taman magiet Nguts e Iesu Karisito.

15:3 PSA 69:9

7 Io, nga ta ngas suguo nga ververkis malan
mo e Karisito ta nga suguo nga, terengien va mi
kulou gi ta mang puongan e Raban.
8 O oeng senga, e Karisito a nga tsorubeit
petspets sibu Iuda nia vasangan va e Raban a ko
tuktuk si ken sar kinubuits ta nga tsana meie bu
tubugie,
9 terengien va bu Kibang gi ta mang tsuok terie
i kur mi asan e Raban surie ken aor molous
malan mo mi Pakpak Leong ta pevien,

"Io, o ta puonge no i kotubuon bu Kibang,
O ta kaveir nge puongan mi asa."

10 Ma buer a pevien,

"Nga res, bu Kibang meie mi kuoluon e Raban."

11 Ma a te buer pevien,

"Nga puongan mi Nguts, enga kokouk bu Kibang,
Nga keveir nge puongan, enga kokouk mi
kulou."

12 Ma e Isaia buer a pevien,

"Mi duvduv simi tietie se Iesse ta tsutsuleik,
Ma ta tamtuir nge vuortie bu Kibang,
Ma bu Kibang gi ta voturie kegi vodovodon
rorrois sien."

15:9 2SA 22:50; PSA 18:49 **15:10** DEU 32:43 **15:11** PSA 117:1 **15:12** ISA 11:10

13 O no va e Raban, ese ta terie mi vodovodon
rorrois senga, ta vovosuo nga ngan mi nires
ma mi molu surie kenga vodovodon tuktuk,
terengien va kenga vodovodon rorrois ta mang
ngeisngeis beitsak ngan mi ngesengesien mi
Moromoruo Tamat.

E Paulo ken ka ni tsientsang e Raban sibu Kibang

14 Io, bu kasiung, o telekiran tuktuk va nga
vous ngan mi kienelei ma mi teletelekirei. Ma
nga oit nia vanuo nga ververkis.
15 Eiekesen o vavataor rakot senga ngan mi
aor ngeisngeis surie kavo baitutuir nia oeng
veteringa nga ngan. E Raban, ngan ken tentoiv,
16 a nga vile iou va ken ka ni tsientsang e
Karisito Iesu rakot sibu Kibang. O tsatsang
malan va eou mi prist ma o vavatei ngan mi
Banga Vinavatei se Raban, terengien va mi
Moromoruo Tamat ta mang vokunie gie ma va
gi ta mang tsorubeit mi tienebeir ian e Raban ta
resen.
17 Io, o oit nia vakam ngan kong tsientsang se
Raban, simi vunan o tsok se Karisito Iesu.
18 O ta kap vakam ngan ka kepineits eiekesen
ngan mo misa e Karisito tate nga tsang vaotie nge
iou. O nga vavatei nge tsatsang sibu Kibang ma
gi te me tor surie e Raban.
19 O nga teie nemei nge gie ngan mi ngesen-
gesien bu totourlekier ma bu kepineits ni vo-
vokudier ian mi ngesengesien mi Morumoruan
e Raban ta nga vabatie. Io, o te nga vesingie
bu korot kokouk, vakaek i Ierusalem rakot simi

enamon leong i Ilurikon, ma o te nga vavatei
vuruvan ngan man Banga Vinavatei e Karisito.
20 Ma kong lalaron a leong beitsak nia vavatei
ngan mi Banga Vinavatei sibu korot ivie gi ta kap
ngas nga vakierngie en e Karisito. Io, o kap nga
tsatsang simi korot ivie mi mei mene ta te nga
muna tsatsang en.
21 A malan mo mi Pakpak Leong ta pevien,

"Egie ese gi ta kap ngas nga rongomie man
vinavatei, gi ta pare,
ma egie ese gi ta kap nga rongomie ine, gi ta
katsep."

22 Arie mi vunan, o kap nga oit nia lalapus nia
me vorota nga.

Ken roevroev e Paulo nia iro i Roma

23 Eiekesen ine a kap te ka enamon mene va o
ta ba tsatsang sien i aron ine mi enamon leong.
Sibu avareit palan o nga lalaron beitsak nia me
iro nga.
24 Io, o te tsana kong vienviendon va o ta so iro
nga si kong vineis rakot i Spania. Ma i murien
va o tate so ki mon meie nga, o lalaron va nga ta
kulie iou si kong vineis.
25 Eiekesen, ine, o ta rakot i Ierusalem ngan mi
kuilkuil ken mi kuoluon e Raban ian en.
26 Surie egie i Makedonia ma i Akaia gi nga res
nia terie kegi tienebeir nia kulie bu sinaortsak i
kotubuon mi kuoluon e Raban i Ierusalem.
27 Gi nga res nia tsana ine. A tuktuk, gi suvu
ora sibu Iuda. Simi vunan bu Iuda gi nga pot

15:21 ISA 52:15

vunie gie ngan mi vavatamaes simi moromoruo
ma a duis va bu Kibang gi ta ngas pot vunie gie
bu Iuda ngan mi vavatamaes nian mi pirpir.
28 Io, i murien va o tate so vetserie mi lakep i
naparimagie, o ta so iro nga si kong vineis rakot
i Spania.
29 Ma sien va o ta beit senga, o telekiran va o ta
nemei ngan mi vavatamaes ian ta vous puospuos
kuvu se Karisito.
30 Bu kasiung, o nongie nga simi asan magiet
Nguts e Iesu Karisito ma si ken tentoiv mi
Moromoruo Tamat va nga ta tuir pats meie iou
nia no surie iou ngan bu aronga kokouk rakot se
Raban.
31 Nga ta no va e Raban ta tuir karie iou simi
kulu Iudea gi ta kap vodovodon tuktuk, ma nga
ta no va mi kuoluon e Raban i Ierusalem gi ta
mang resen kong tsientsang.
32 Io, sien va e Raban ta sunuir, o ta ra nemei
senga ngan mi nires ma ine ta vangasie giet
kokouk.
33 Man Raban mi molu ta mon meie nga
kokouk. Amen.

16

Ken namani vuot kalei e Paulo

1 Ine o vakokoit katsep ngan senga e vevinegiet
e Poebe, eie mi muomuo nennei simi vona
rengeir i Kenkrea.
2 O nongie nga simi asan mi Nguts va nga ta
marangatan simi sinavei ian ta otien mi kuoluon
e Raban ma misa ta pinat surie nga ta terie sien

mi kuilkuil, simi vunan a nga terie mi kuilkuil
leong sibu mei palan, meie iou buer.
3 Nga ta terie kong namani vout kalei rakot se
Priska ma e Akuila, eguor ba turoung ka ni
tsientsang se Karisito Iesu.
4 A tuktuk, guor nga rorois nia tsupuk rivie
keguor sar tino surie iou. Ma kap va eou mo o
terie kong namani vuot kalei seguor eiekesen bu
vona rengeir sibu Kibang kokouk buer.
5 Kong namani vout kalei rakot simi kulou
vodovodon tuktuk ian nga ta ko beit kouk si
keguor vonuo.
Kong namani vout kalei rakot se Epaeneto eie e
polopoloung mi ateung, ma eie mi mei vourvour
i Asia ta nga vodovodon tuktuk se Karisito
6 Kong namani vout kalei rakot se Maria, ese ta
nga tsatsang ngeisngeis nia kulie nga.
7 Kong namani vuot kalei rakot se Andronika
ma e Iunia, eguor ba patsoung ivie guor ta nga
mon meie iou simi vona vinatoreis. Guor suvu
minangarei i kotubuon bu aposol, ma guor nga
muna vodovodon tuktuk se Karisito muna seou.
8 Kong namani vuot kalei rakot se Ampiliata, eie
e polopoloung mi ateung ma a vodovodon tuktuk
simi Nguts.
9 Kong namani vuot kalei rakot se Urbana, eie e
turagiet ka ni tsientsang se Karisito, meie e Staki
eie mi ateung.
10 Kong namani vuot kalei rakot se Apeles ese
tate pitak ken vodovodon tuktuk se Karisito meie
mi gargar si ken vonuo e Aristobulu.
11 Kong namani vuot kalei rakot se patsoung e
Erodion, meie mi gargar si ken vonuo e Narkisu

ese gi tsok simi Nguts.
12 Kong namani vuot kalei rakot se Trupaena ma
e Truposa ese guor ta tsatsang si ken tsientsang
mi Nguts meie e Persi e polopoloung mi ateung
ese ta nga terie te ken tino si ken tsientsang mi
Nguts.
13 Kong namani vuot kalei rakot se Rupus ese
ken banga ka ni tsientsang mi Nguts meie buer
e kinan ese ta nga suguo eou malan va e natuon
tuktuk.
14 Kong namani vuot kalei rakot se Asunkrito, e
Plegon, e Erme, e Patrobas ma e Erma meie bu
kasigiet gi ta mon meie gie.
15 Kong namani vout kalei rakot se Pilologo ma e
Iulia, e Nerio ma e kasien vevien, meie e Olimpa
ma mi kuoluon e Raban ian gi ta mon meie gie.
16 Nga terie kenga sar namani vout kalei rakot
senga keskes meie mi vinengunguir simi sinavei
ian ta tamat.
Bu vona rengeir kokouk se Karisito gi terie buer
kegi namani vuot kalei rakot senga.

17 Bu kasiung, ine, o nongie nga va nga ta nenei
kalei simi kulou ian gi ta vabatie bu vinekopot
ma gi ta terie bu tutuir bibirit simi rosaran mi
vodovodon tuktuk ngan mi vinasengei ian ta kap
venvenioit meie misa nga tate nga poro. Nga ta
ngas tsupek sorvekena gie.
18 Simi vunan bu suada kulou malan ine, gi kap
tsatsang si magiet Nguts e Karisito, eiekesen gi si

16:16 ‘mi vinengunguir simi sinavei ian ta tamat’ arie mi sinavei sibu Iuda nia baser kasien.

tsatsang nian mo magi sar kalekalei. Gi vadonuo
nge bitie mi kulou aor mongon.
19 Bu mei kokouk gi te vakierngie mi sinavinga
nia tor simi Nguts. Io, o vous ngan mi nires surie
nga. Eiekesen o lalaron va nga ta suvuon mi
banga vienviendon surie misa ta kalei, ma nga
ta mon ketseketseng sorvekenan mi sa ta tsokor.
20 Puk lili mo, mi Raban simi molu ta voguer-
san e Satan i pakien bu naparikamenga.

Mi tentoiv si magiet Nguts e Iesu ta mon meie
nga.
21 E Timote, eie e turoung ka ni tsientsang, a
terie buer ken namani vout kalei rakot senga,
meie buer e Lukio ma e Iason meie buer e
Sosipatro, egituo ba patsoung.
22 Eou, e Tertio, o vataro ine mi pakapaka
rorou, ma o terie buer kong namani vout kalei
rakot senga simi asan mi Nguts.
23 E Gaius, ese ta nga suguo eou meie mi
kulou vodovodon tuktuk kokouk, a terie buer
ken namani vout kalei rakot senga.

E Erasto, mi ka nennei lakep simi taon, meie
buer e Kuarto e kasigiet simi vodovodon tuktuk,
guor terie buer keguor namani vout kalei rakot
senga.
24 [Ma mi tentoiv si magiet Nguts e Iesu Karisito
ta mon meie nga kokouk. Amen.]
25 Ma ine, giet ta puongan e Raban eie ese ta
oit nia vangasie kenga vodovodon tuktuk ngan
man Banga Vinavatei e Iesu Karisito o ta nga
vateie nga ngan. Ine mi vinavatei a nga mon
mumuningei kebeir te,

26 eiekesen, ine, a te me beit vasvas. E Raban
ese ta tino rovoriu, a nga oeng ngeisngeis va
ken sar propet gi ta nga vavataor surie ine mi
vinavatei, terengien va bu vuna enamon kokouk
gi ta mang tor surie nge vodovodon tuktuk sien.
27 Ma ine, surie e Iesu Karisito, giet ta puongan
mi Raban kes mo ese ta suvu banga vienviendon,
sibu ra bu ra! Amen.

Mi Namani Tino

The New Testament in the Mandara language of New Ireland Province of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Mandara long Niugini

Copyright © 2008 Wycliffe Bible Translators

Language: Mandara

Translation by: Mandara Bible Translators

Contributor: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.
You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2023-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 1 Oct 2024 from source files dated 13 Dec 2023
1ad42eca-167e-5607-b13a-e01c001050d9